No. 52. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 1 Maart

De BREDASCHE COURANT verschijnt gereigeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen f 6 het kwartaal, franco per post verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden franco aan de uitgevers BROESE & Comp. Alle Advertentiën, op zegel gezeld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van den Heere Generaal-majoor Kommandant dezer vesting, ter kennisse der ingezetenen, dat, te rekenen van den 1sten Maart aanstaande, de poorten dezer vesting zullen worden geopend des morgens ten *zes uren*, en gesloten des avonds mede ten *zes uren*; zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 29sten Februarij 1832.

DE ROY M.
Ter Ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Februarij.

Berigten van Surinamen van den 15den december, hebben de tijding aangebragt van het overlijden, in den ouderdom van 60 jaren, van Z. Exc. den Hoog Ed. Gestr. Heer *P. R. Cantzlaar*, schout-bij-nacht in dienst van Z. M. en gouverneur generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen. Z. Exc. leed eene langdurige ongesteldheid ter aarde besteld. Een algemeene rouw van twee maanden is er voor den overledenen in de kolonie uitgeschreven.

— Op het bal, dat alhier gisteren avond gegeven is geworden, heeft men onderscheidene dames in nationale kleederdragt opgemerkt.

— De bekende fransche aannemer *J. Ouvrard*, is gisteren van Parijs hier doorgekomen, naar 's Hage reisende.

— De drie, sedert eenigen tijd alhier bij de 2e afd. infanterie in assistentie gestaan hebbende belgische deserteurs, van het regiment jagers te paard, zijn gisteren met hunne paarden op Thiel gemarcheerd, ten einde bij het kavallerie-korps van den kolonel *Cleerens* te worden ingedeeld.

— De groote inspection, welke door den opperbevelhebber onzer vesting, den generaal-majoor *Wildeman*, over het garnisoen, binnen en buiten dezelve, in de eerste dagen van Maart zullen gehouden worden, zijn, naar wij vernemen, als volgt verdeeld:

Den 1sten en 2den Maart, over het 3de bat. 1 afd. Geld. schutt.
Den 3den en 4den, over het 2de bat. 2da afd. Geld. schutt.
Den 5den en 6den, over het 3de bat. derzelfde afd. Geld. schutt.
Den 7den en 8sten, over het 1 bat. der 4 afd. Zuid-Holl. schutt.
Den 9den en 10den, over het reserve-bat. der 2de afd. inf.
En den 11den en 12den, over het wapen der artillerie.

— In een onzer geachtste dagbladen wordt over de zending van graaf *Orloff* gezegd, dat dezelve even vredelievend voor Europa als belangrijk voor Nederland is; dat zij namelijk strekken zou om die wijzigingen, die algemeen hier te lande verlangd worden in de 24 artikelen, te verkrijgen, mits de overige artikelen alsdan ook door Z. M. aangenomen worden, als wanneer de ratificatien der drie hoven zouden volgen. Hierdoor, zegt het bedoeld blad, zouden Nederlands ingezetenen eindelijk van de opofferingen van allerlei aard, welke zij zich sedert ruim zestien maanden hebben moeten getroosten, door het bekomen van een eervollen vrede wellig kunnen worden beloond.

In verband hiermede kan vermeld worden, het uittreksel eener brusselsche correspondentie, door de meeste parijsche dagbladen opgenomen. » Men kondigt aan, heet het daarin, dat de voorstellen tot wijziging van het traktaat van 15den november bij ons gouvernement (het belgische) ontvangen zijn, hetwelk er weer mede verlegen is. Intusschen zal het de moeijelijkheid zien te boven te komen, en een vrij goed middel is reeds gevonden; het is bereid de regten los te laten op de vaart der Hollandsche binnen-wateren. Een ijzeren spoorweg, van Antwerpen naar Keulen, met vele dwarswegen, zou voor de riviervaart tot aan den Rhijn, kunnen voldoen. Een officieel berigt is onlangs omtrent deze onderneming publiek gemaakt. Zij schijnt thans bepaaldelijk vastgesteld, meer spreekt van eene met Pruissen geopende onderhandeling. Het is te verwachten dat deze geene moeijelijkheid zal hebben, om tot de verwezenlijking eens ontwerps mede te werken, dat hetzelve niet weigeren kan en het verrijken moet; zoo zal het gelukken de hinderpaal weg te nemen, die het meeste de hollandsche natie stuit, als ijverzuchtig op deezelfs heerschappij te waken."

Het *Journal d'Anvers*, die nevens de andere belgische bladen dit stuk weder overneemt, zegt in zijne aanmerkingen, die hij er op volgen laat, te regt, dat onze souvereine regten miskend zouden worden, zoo wij genoodzaakt wierden, den Belgen vrijen doortogt op onze rivieren te geven. De beide natien zouden onderling in altijd durende staat van vijandelijkheid verkeeren. Van de andere zijde evenwel, zegt hij: België heeft behoefte aan de Rijnvaart, tot het den doodsteek aan zijnen handel niet geven. Het kan, zonder zich zelven te kort te doen, die niet opgeven. Gemeld blad vindt dan het eenigst redmiddel in eene onderlinge overeenkomst tusschen de beide belanghebbende partijen, hetgeen voor België beter wil het voordeeligste zou wezen.

— Uit een particulier schrijven uit Antwerpen, hetwelk wij onder de oogen gehad hebben, schijnt het, dat de oorlogskreet, welke de *Courrier Belge* bijna dagelijks het ministerie en de natie toeroept, een *mot d'ordre* is, dat de revolutionnaire drijvers gaarne in alle belgische bladen herhaald zagen. Het is in de hoop door dit middel, de conferentie diets te maken, dat België liever bezwijken zou willen, dan tot nieuwe schikkingen toe treden. Zoo de schrijver dezes briefs goed onderrigt is, zoo moet dit *mot d'ordre* uit Parijs gezonden zijn, ten einde een' oorlog te provoceeren, dien de fransche bewegingsgezinden met hart en ziel verlangen. Intusschen, zegt de schrijver verder, is men in België nooit minder oorlogsgezind geweest dan thans. De veldtogt van het vorige jaar heeft velen oogen geopend en het vertrouwen op eigene krachten, is sedert dien tijd weinig of niet hersteld; en alhoewel men zich voorstaat houdt, dat het leger, bij het hervatten der vijandelijkheden, later aan de verwachting zoude beantwoorden dan in de maand augustus ll., men is tevens evenzeer overtuigd, dat het nimmer de vereenigde land- en zeemagt der Hollanders, met voordeel kan bestrijden. Een oorlog door ons tegen Holland begonnen, zou hem algemeen maken; want Frankrijk zal hoe kan onzijdig blijven, bij de eerste en kleinste nederlaag, zou België deszelfs hulp inroepen. En wie kan aan het gevolggeven van zulk een verzoek twijfelen, dewijl het gouvernement van *Lodewijk Philips*, al wenschte het ook onzijdig te blijven, de natie niet zou kunnen tegenhouden. Dan zoude België het tooneel van eenen, misschien langdurigen, oorlog worden. De vrees, dat de Franschen zich van België zouden meester maken, zou wellig Engeland van staatkunde doen veranderen; de noordsche mogendheden met Holland zich vereenigen, en wie kan zeggen, welke de uitkomst van eene, onder deze omstandigheden, gesloten overeenkomst, voor Antwerpen, Ostende en misschien ook Luik zou zijn. Deze gevolgtrekkingen maakt zeker, die zich de moeite geeft het vraagstuk van vrede of oorlog te onderzoeken, hetwelk de *Courrier*, die België reeds zoo vele ongelukken berokkend heeft, beslist toeschijnt.

— Het ontwerp om eene ridder-orde voor militaire verdiensten in te stellen, waarvan onlangs de belgische bladen spraken, schijnt toen vooreerst schijnt ter zijde gesteld te zijn, komt op heden ter baan. Reeds weet men, de brusselsche *Courrier* leert het, dat het wet-ontwerp, waarbij de invoering der *Leopolds-orde* geautoriseerd wordt, aan de bekwaamheid van den heer de *Theux* te danken is, maar dat hetzelve, zoo het gouvernement besluit het bij de kamer in te dienen, niet door deszelfs minister, maar door dien van oorlog aan dezelve zal aangeboden worden.

Stelt het belgisch gouvernement zich voor, dan krijgsverrigtingen zijne buitengemeene verdiensten, met het ridder-kruis te belonen, het wil van den anderen kant ook de burgerlijke verdiensten, die zoo veelvuldig zijn, niet onopgemerkt laten, en zoo, indien hunne dagbladen, een nieuwe belgische adel schoppen. De groote

burgers, die hunne eigenwaarde regt gevoelen, stellen zich reeds op den voorgrond: onder de kandidaten voor het nieuw adeldomschap, noemt men, onder anderen, de heeren *van de Weyer* en *Cogten*; de eerste zou graaf, de tweede baron worden. Het [illegible] niet missen, of de eigenwaan en de eerzucht [illegible] deze en zoovele andere, door de revolutie op het kussen gebragt [illegible], zijn algemeen verfoeid en bespot. Zelfs in de dagbladen laat men zich zoo over uit; een hunner zegt: wij [illegible] uitroepen: Had vader *Adam* een post aan het hof, [illegible] waren allen van adel.

— In den *Times* wordt de volgende, aan den uitgever gerigte, korte en weinig afdoende brief van lord *Ponsonby* gevonden, in antwoord op de aantijgingen hem door den baron *van der Smissen* gedaan:

» Mijnheer!

» Een brief, geteekend *de baron van der Smissen*, eerst in eene duitsche courant geplaatst en in den *Times* van den 20sten Februarij overgenomen, houdt beschuldigingen in tegen het gedrag van lord *Ponsonby*, tijdens zijn verblijf te Brussel gehouden: deze beschuldigingen zijn ten eenenmale ongegrond.

[illegible]

— Het uitbreken der cholera te Londen heeft bijna de geheele engelsche aristocratie naar het vaste land gedreven. In een dag tijds zijn er wel twee honderd gentlemens te Calais aangekomen, zich overal heen verspreidende.

'SGRAVENHAGE, den 28sten Februarij.

De verjaardag van Z. K. H. prins *Frederik* is alhier heden met veel plegtigheid gevierd.

— Binnen eenige dagen zullen de Prinsen naar het leger terugkeeren.

— De bij de Tweede Kamer der Staten-generaal aanhangige onderwerpen worden steeds in de afdeelingen onderzocht. Wanneer dat onderzoek zal zijn afgeloopen, voorziet men de openbare beraadslagingen over onderscheidene derzelve.

— Z. Exc. de minister van buitenlandsche heeft gisteren groot diner gegeven, en zal er ook morgen weder een houden, waarop de ministers en de buitenlandsche gezanten zijn of waren genoodigd. Graaf *Orloff* heeft dat van gisteren bijgewoond.

— Men verzekert dat graaf *Orloff*, adjudant van den keizer van Rusland, eerstdaags zijne reis naar Londen zal voortzetten.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten Februarij.

In de zitting der afgevaardigden [illegible] dag; de [illegible] *Deleur*, betrekkelijk de ministeriele verantwoordelijkheid. Hetzelve werd, na de korte ontwikkeling, door vijf leden ondersteund, doch de meerderheid der kamer verwierp het voorstel.

De discussie over het voorstel van den heer *Devaux* betrekkelijk de jurij werd daarop geopend. Verscheiden amendementen werden voorgesteld, sommige van dezelve verworpen, doch andere aangenomen. Uithoofde de aanneming dier amendementen, werd het noodzakelijk geoordeeld eerst op morgen over het geheel der wet te stemmen. Omtrent de beraadslagingen over de wijzigingen in het strafwetboek werd hetzelfde besluit genomen.

Ook de senaat is gisteren vergaderd geweest. Bij dezelve waren ingekomen de beide ontwerpen van wetten, reeds door de afgevaardigden aangenomen, over de invoering der civiele lijst en de provinciele credieten. Met het benoemen eener commissie van vijf leden, tot het onderzoek dezer beide ontwerpen, werd deze zitting van den senaat besteed.

— De heer *de Munck*, chef der muzijk van de societeit van de [illegible], is gisteren overleden; hij laat eene vrouw en [illegible] na.

— De [illegible] van een nieuw bisdom te Brugge, reeds lang ontworpen, schijnt [illegible]. De noodige som hiervoor is op het budget van dit jaar gebragt.

— De generaal *Niellon* heeft een besluit genomen, dat niemand voortaan op Vlaamsch grondgebied vaandrigen mag, of zich naar het Hollandsch grondgebied begeven, op straf van als spion te worden aangemerkt.

— *l'Indépendant* deelt een brief mede uit de omstreken van Maastricht, van den 26sten gedagteekend. In denzelven wordt verhaald, dat de partijgangers van *Capiaumont*, zich in de omstreken van gemelde vesting gelegerd hadden, vermoedelijk met het oogmerk, om de douane-linie rondom die stad te bevestigen. Intusschen had, volgens dezen brief, de generaal *Dibbits* aan den [illegible] handel de verzekering gegeven, dat de vrije gemeenschap zou bewaard blijven, en, als een gevolg hiervan, den vorigen dag, een piket kurassiers uitgezonden, die de gemelde partijgangers te [illegible], een half uur van de vesting, hadden ontmoet; onderscheiden gewelschoten waren gewisseld, doch zonder eenig verlies aan beide zijden. Den 26sten waren weder een deel kurassiers de stad uitgetrokken, nu van geschut voorzien; de zaak was van meer belang geweest; het kanon had losgebrand en de onzen hadden een gekwetsten bekomen.

ANTWERPEN, den 27sten Februarij.

De [illegible] dezer stad heeft de lijst, aanmerkelijk uitgebreid en [illegible] stembriefjes, welke tegen den 12den maart, in het gebouw van het museum, opgeroepen zijn, om tot de keuze over te gaan, van [illegible] schepenen en vier suppleanten, benevens van negen raadsleden en even zoo vele suppleanten.

— De [illegible] spoorweg van Antwerpen naar Keulen zal bij Visé met een brug over de Maas leiden; dezelve zal door een zijweg met Luik in gemeenschap worden gebragt.

— Uit Brussel wordt ons *Journal* gemeld:

» Wel onderrigte lieden verzekeren, dat de heer *de Brouckere* de portefeuille niet zal overgeven, dan ingeval de kamer besliste, dat er eene commissie benoemd worde, om te beproeven de handelingen met *Hamilton* te beoordeelen; indien, gelijk waarschijnlijk is, de meerderheid besliste, dat zoodanige commissie noodig is te benoemen, schijnt het zeker dat de minister zijn post behouden [illegible] in het eerste geval zou hij door een kundigen beoordeelaar van zaken, geen militair, vervangen worden, welke een krachtigen steun zou vinden in den onvermoeiden ijver van den franschen generaal *Evain*, wiens buitengemeene talenten veelvermogend hebben bijgedragen, om ons een leger te bezorgen."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Februarij.

Het voorstel van den heer *de Salverte*, om het Pantheon tot eene nationale begraafplaats te wijden, was gisteren bij de afgevaardigden op nieuw aan de orde van den dag. Daar echter de amendementen talrijk waren, heeft men, na eenige algemeene redeneringen, besloten, dit ontwerp nogmaals in handen eener commissie van onderzoek te stellen, en zijn dus de discussien al wederom acht dagen uitgesteld.

— De graaf *de Rayneval* is tot gewoon gezant aan het hof van Madrid benoemd. (*Moniteur.*)

— Het schijnt zich te bevestigen, dat beide de fransche en engelsche ministerien aan het hof van Spanje officieel hebben te kennen gegeven, dat zij geene bemoeijing ten voordeele van dom *Miguel* in de portugeesche zaken zullen toelaten. De ministeriele bladen nemen dit berigt over, zonder hetzelve tegen te spreken.

— Ter gelegenheid van de stemming in de kamer der pairs, om den verjaardag van 21 januarij te betoogen, en uithoofde den meer [illegible] [illegible] [illegible] benoeming van [illegible] men het aantal, en wil men weten, dat er acht uit de linkerzijde en veertien uit de beide middendeelen van de kamer der gedeputeerden zouden gekozen worden.

— Voor stellig wordt verzekerd, dat de heeren *de Kolen* van het vonnis appelleren zullen, dat de regtbank van eersten aanleg van de Seine in de zaak van het testament des hertogen *van Bourbon* gewezen heeft.

— De Vendeesche *Observateur* geeft met veel ophef verslag van een aanval, den 19den dezer, door een bende chouans niet ver van Fontenai op twee brigaden der gendarmen gedaan; eene kompagnie van het 14de regiment van linie was uit Bourbon-Vendée er op afgezonden. Het schijnt intusschen, dat de misnoegden in die streken, verre van hedenvragen te zijn, nog meer in stoutmoedigheid toenemen, en zonder de tegenwoordigheid van troepen, het geheele gewest in opstand zouden brengen.

— Uit Bajonne schrijft men van den 20sten februarij, dat er de sprake ging, dat het gouvernement het bevel gegeven had, tot de formatie van een legerkamp van tien duizend man op de spaansche grenzen, en dat met oogmerk om de vertoogen, welke het aan Spanje opzigtelijk de tusschenkomst in de portugeesche zaken gedaan had, meerder kracht bij te zetten.

— Eene bijzonders brief van goederhand uit Madrid geschreven, houdt het volgende in:

» Het hof van Spanje verlangt [illegible] van zijnen toestand niet, doch hetzelve is besloten, dat, wanneer de portugeesche zaken daartoe aanleidingen [illegible] geven, den kamp met Engeland te wagen. Voor de [illegible] van de Balearische eilanden en van het eiland Cuba [illegible] men op de mogendheden van het vasteland en op de Vereenigde Staten te mogen rekenen. Onze koophandel is te gering dan dat dezelve eenig nadeel zoude lijden, terwijl men integendeel met weinig moeite de engelsche schepen in alle oorden der wereld zoude wegnemen. Men verzekert, dat onze colonie in Amerika reeds den last hebben ontvangen, om bij het eerste berigt der gepleegde vijandelijkheden, kaapbrieven uit te geven. Van de zijde van Frankrijk schijnt men niets wezenlijks te duchten.

— Zonderling is het, dat reeds den 19den dezer te Toulon handelsberigten in omloop waren, volgens welke de fransche kruisvaart

inderdaad te Civita-Vecchia zoude geland zijn, terwijl van de maritieme zijde verzekerd wordt, dat er tot heden geene berigten zijn ingekomen en het eskader ook naar Ancona bestemd is. Daarentegen is het buiten tegenspraak, dat er voortdurend te Toulon met ijver aan de uitrusting van nog eenige schepen gewerkt wordt, terwijl er dagelijks meerdere troepen zich in den omtrek verzamelen.

— De fondsen stonden ter beurze van gisteren (25) als 5 pCt. 97,70 kontant 97,65 op tijd; de 5 pCt. 67,05 kontant; 67,10 op tijd; Napelsche renten, niet genoteerd; Sp. perpetuelen 53; Rom. leening 79¼; Belgische 75½.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Februarij.

De *Courier* vermeldt, dat binnen weinige dagen in het huis der gemeenten over de hervormings-bill in haar geheel zal gestemd worden, en dat lord *Grey* eene meerderheid van 9 á 10 leden in het huis der lords heeft kunnen vereenigen, om er de tweede lezing van de bill in te doen doorgaan.

Volgens hetzelfde blad zou de koning ten antwoord gegeven hebben aan de deputatie, die Z. M. een adres tegen het stelsel van het ministerie was komen aanbieden: » dat hij vertrouwde op de wijsheid, de billijkheid en regtschapenheid zijner raadslieden."

— In de laatste zitting van de beide kamers was niets belangrijks voorgevallen.

— De dagbladen van New-York van den 2den februarij, vermelden, dat de ridder *Huygens*, gezant van Z. M. den Koning van Holland, zich naar die stad begeven heeft, om er de juwelen over te nemen, die aan de Prinses *van Oranje* ontstolen zijn en, welke men in handen van *Carrara* gevonden heeft.

— Het laatst cholera-rapport voor de stad Londen, van heden, houdt, dat er vier personen aangetast en drie overleden zijn.

De 3 pCt. stonden 82⅞ á ⅝

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten Februarij.

Het blijkt thans, volgens onpartijdige berigten uit Italie ontvangen, dat de ongeregeldheden, door de pauselijke troepen te Ravenna gepleegd, veel minder [illegible] geweest, dan zulks door de [illegible] is verspreid. Op den 4den Februarij werd de stad door gemelde troepen, onder de leiding van den overste *Zamboni* bezet; de militie, welke tot nu toe de rust had bewaard, weigerde de wapenen over te geven, en ondersteunden zelfs de misnoegden, die de openbare orde wilden storen. Toen men zich nu eindelijk genoodzaakt zag geweld te gebruiken, ontstond er worsteling en wierden van beide zijden eenige lieden gekwetst; een kapitein der pauselijke troepen was de eenige die het leven inschoot, en de rustige inwoners zijn geheel onverlet gebleven. Daar men echter ook in de omstreken van daarbij gelegene bewegingen bedacht was, werd de [illegible] door 700 man bezet.

In bijzondere brieven, uit den Kerkelijken Staat ontvangen, worden de wreedheden te Cesena en Forli gepleegd, uitsluitend aan de pauselijke troepen gewreken, en verwondert men zich des te minder daarover, omdat het algemeen bekend is, dat men nog onlangs de korpsen met een aantal galeiboeven van Civita-Vecchia, en met struikrovers uit den omtrek van Rome voltallig heeft gemaakt.

— Ook na het vertrek van den keurprins is het te Hanau niet geheel rustig gebleven. De tegenwoordigheid van eenige uitgewekene Polen heeft tot nieuwe bewegingen, ditmaal echter van de zijde der burgers, aanleiding gegeven. Het schijnt dat een dier vreemdelingen zich in 't openbaar tegen de militaire magt verzet heeft, en dien ten gevolge in hechtenis werd genomen. Daarop echter hebben zich de burgers, en onder deze twee gewapende kompagnien der burgerwacht, naar de hoofdwacht begeven; en men is genoodzaakt geweest [illegible] in vrijheid te stellen.

ALLERLEI.

De stad Londen, die eene lengte heeft van zes fransche uren en eene breedte van vier en een half, bevat 1,100 etablissementen voor de opvoeding bestemd, 98 gestichten van weldadigheid, 75 huizen van gezondheid, 12 huizen van politie, 49 huizen van arrest voor schulden, 15 gevangenissen, 31 tribunalen, 92 godsdienstige of wetenschappelijke gestichten, 580 drogisten, 300 geneesheeren, 1,150 chirurgijns, 15 publieke banken, 1,150 advokaten, 3,480 handel-agenten, 1310 notarissen, 765 boekverkoopers, 352 binders, 450 drukkers, 360 leeskabinetten, 140 tijdschriften, 410 print-magazijnen, 4,000 bladschrijvers, 3000 vrouwen die onderhouden worden en 25,000 openbare; 150 speelhuizen, 4,300 herbergen, 1,800 slagterijen en 2,100 bakkers.

In Gent is onlangs in het geheim gedrukt, eene verzameling van liederen en zangstukjes voor het meerendeel van een staatkundigen aard, waarvan de inhoud, meer dan noodig is, de denkwijs aan den dag legt, die onder de burger- en volksklassen heerschen; als werke, onder het gewigt van den militairen dwang zuchtende, het hart eenigzins zoeken te vervrolijken met vaderlandsche liederen, in vertrouwde kringen gezongen. De titel van deze, in hare soort, merkwaardige verzameling is: *Verzameling van Liedjes en Dichtstukjes, betrekkelijk op de tijdsomstandigheden in Belgen-land 1830 - 1831, verzameld door een vriend van het dierbare Vaderland, te Gent*, met [illegible]:

Hij die getrouw vorst Willem *dient*
Is van het vaderland een vriend.

Tot eene kleine proeve van den geest, die in deze zangstukjes heerscht, deelen wij het volgend slotversje mede:

O God! ontvouw in dezen tijd
Al die verdrukte klassen,
En maak ons die verlossers kwijt
Die ons van 't geld verlossen,
En geeft ons tot een opperheer,
Den goeden, wijzen WILLEM *weer.*

De volgende staatkundige waardering werd in de vorige week te Gent en te Antwerpen onder de hand medegedeeld, afgeschreven en verspreid:

Nieuwe staatkundige barometer van Europa.
20 Februarij 1832.

Rusland, Oostenrijk, Pruissen } *op* 90 *graden.*
Engeland, *op alle winden.*
Frankrijk, *veranderlijk.*
De conferentie, *op het losbreken of breuk gaat.*
Holland, *schoon vast weder.*
Belgie, *Leopold* en zijne schatkist, *op nul.*
Deszelfs ministerie, *op storm.*
Deszelfs leger, *gematigd.*
De geestdrift, *op 10 graden beneden het vriespunt.*
Het volk, *schraal en droog.*
De armoede, *op den hoogsten graad.*
Het organismus, *op schoon weder.*

DE MILITAIRE SPECTATOR.

Onder dezen titel verschijnt bij de ondergeteekenden een blad, hetwelk voornamelijk aan militaire zaken en alles wat daarmede in betrekking staat is toegewijd.

De woonplaats der uitgevers aan de grenzen van het vaderland, te midden van het leger; de nabijheid des vijands; het dikwerf, door militaire en andere personen, aan den dag gelegd verlangen, een zoodanig blad te zien verschijnen: dit alles te zamen genomen, heeft de uitgevers aangespoord, deze onderneming te beginnen, in de hoop en het vertrouwen, dat dezelve den bijval en de goedkeuring van het publiek zal verwerven, waarin zij zich aanvankelijk niet vinden te leur gesteld.

Alle berigten, nieuwstijdingen, veranderingen, wijzigingen enz., betrekkelijk het leger, zijn door de gewone staatkundige nieuwsbladen opgenomen, en aan [illegible] worden. Beoordeeling en verhalen van krijgsverrigtingen, [illegible] de militaire drijven, uitgedeelde belooningen enz., behooren zoo [illegible] dikwerf door partijdige periodieke drukpers, en werden door hare aanhangers *somtijds* opgehelderd, doch werden ook dikwerf, bij gebrek aan zaakkennis, in een verkeerd daglicht geplaatst.

Vele dezer berigten, vertoogen enz., waardig om in een daartoe bijzonder bestemd militair dag-, week- of maandblad te worden opgenomen, dingen zoodoende, onder andere nieuwstijdingen, als het ware verloren; andere door, in het militaire [illegible] der neder gesteld, hadden voor den militair zelven [illegible].

Het groote belang, hetwelk [illegible] de geheele natie in het leger stelt; — want weinige families [illegible] er in Holland gevonden worden, welke niet een of meer harer leden in de gelederen onzer brave verdedigers tellen — heeft de behoefte aan een blad, het militaire wezen, in ons Vaderland betreffende, doen gevoelen. Het is voornamelijk dat belang, hetwelk de uitgevers aangespoord heeft, deze onderneming te beproeven.

De *Spectator* zal, in het algemeen gezegd, ten doel hebben: *nuttig voor het leger en dus ook nuttig voor het vaderland te zijn.* Hij zal zich daarbij beijveren, om tot een aangenaam en den stand, waarvan hij zich toewijdt, leerzaam onderhoud en verpozing in ledige oogenblikken te verstrekken. Hij zal tevens aan de te huis gebleevene ouders, vrouwen, vrienden en vriendinnen dikwerf de gelegenheid geven, zich met hem aan het hoekje van den haard, als het ware te midden van hunne [illegible] betrekkingen te begeven. Hij zal het middel zijn, om de [illegible], die zich op de eene of andere [illegible] bevonden, of onderscheiden hebben, aan de geschiedenis over te brengen.

Van den meerderen of minderen bijval in deze onderneming zal het verder afhangen, of zij door den [illegible] thans voorloopig bepaalden werkkring, al dan niet zal uitgebreid.

De *militaire Spectator* verschijnt op onbepaalde tijden op een geheel vel druks van 8 [illegible] in 4° op velijn papier. De geheele jaargang, in twaalf maanden te leveren, zal de veertig nommers niet te boven gaan, er zoodanig ingericht worden, dat dezelve tot een boekdeel zullen kunnen worden te zamen gevoegd, om een geheel te vormen.

Bij alle [illegible] en bij de voornaamste boekhandelaars kan men zich abonneren, echter voor niet minder dan tien nommers te gelijk; — zullende het gerekend worden, men voor de daarop volgende tien nommers blijft inteekenen, wanneer men op de ontvangst, van het voorlaatste nommer van het tiental, het abonnement op het volgend tiental niet opgezegd heeft. De prijs van tien nommers is vrachtvrij *f* 2,25.

Het vierde nommer zal binnen weinige dagen verschijnen en verrijkt met eene uitvoerig kennig op steen gedrukt [illegible] voorstellende *de bemagtiging van 't arsenaal door de Russen*, met de aanvallen van den 6den en 7den September 1831; waarvan de [illegible] in het 3de en de volgende nommers voorkomen.

Ten slotte hebben de ondergeteekenden, uitgevers, de eer, den belanghebbenden ter kennis te brengen, dat de redactie van den *Militairen Spectator* in hare geheel aan mijnheer ... is opgedragen, die, met ... op de achting hunner krijgsmakkers ... aanspraak ... maken, en die het zich tot eer en genoegen zullen rekenen, ... te ontvangen, mits ondergeteekend, kunnende de geëerde inzenders, met behoud van verantwoordelijkheid, op geheimhouding rekenen. De inzendingen geschieden vrachtvrij aan de uitgevers, met vermelding op het adres, *Aan den Militairen Spectator*.

BROESE & COMP.

Beurscourant der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 28 *Februarij* 1832.

				gebl.
Nederlanden, Werkelijke schuld, 2½ pct.	*f*	39¼	à 39⅜	39½
Uitgestelde schuld.		⅝	à 1 5/16	—
Kansbiljetten.		15	à 15¼	15⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.		67	à 67¾	67½
Idem. idem. 3½ pct.		52½	à 53	—
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.		81	à 81½	81¼
Vrijw. geld. 1832. à 6 pct.		91	à 91½	91¼
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		75¼	à 76	75¾
Schuldbrieven, 6 pct.		96⅞	à 97	97
Handel-Maatschappij, 4½ pct.		—	à —	—
Frankrijk, inscrip. op 't Grootb. 5 pct.		66¾	à 67¼	67
Rusland, Bij *Hope en Comp.* 5 pct.		87¾	à 88¼	88
Bij dezelfde 1822/23 5 pct.		90	à 90½	90¼
Spanje, Certific. Amst, 5 pct.		46	à 46½	46¼
Dezelfde 3 pct.		29	à 29½	—
Uitgestelde schuld.		—	à —	—

** Heden beviel allervoorspoedigst van eene DOCHTER
* H. H. G. SEEUWEN, Echtgenoote van
BREDA, P. W. KAMPS,
28. Februarij 1832. Kapt. bij de 18e Afd.

Strekkende deze tot bijzondere communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

VERPACHTING VAN TOLLEN.

De Agent van 't Domein te *Breda*, zal op Zaterdag den 3den Maart 1832, 's morgens om 10 ure, ten Stadhuize van *Breda* in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, en een overgesteld van den Heer Burgemeester der Stad *Breda* publiek, voor den tijd van 1, 2 of 3 jaren verpachten:

De TOLLEN der TOLLEN op de Barrières op de Groote Wegen ... en 6 in ... en daarna voor ...

De Voorwaarden dezer verpachting (dezelve waarop de verpachting in 1831 heeft plaats gehad) liggen ter lezing ten kantore van den Administrateur der Domeinen in het 1ste Ressort te *Gouda*, en van den Agent te *Breda*, alwaar, benevens bij den Opnemer J. LUSTEN te *Terheijden*, nadere informatien te bekomen zijn.

Breda, den 7den Februarij 1832.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Donderdag den 1e Maart 1832. Eene *Buitengewone Avontuurlijke en Nieuwe Vertooning*, benaamde in *Fonteinen Spookers en Heelmeester*, of *Nieuwsgierigheden Oplossende door de Liefde*, groot *Ballet* en *Apotheose* in 5 bedrijven met Nieuwe Vertooningen, Toneelverwisselingen en Nooit vertoond *Vuurwerk*. Vóórat: *De Geus en de Wolf*, geestig Blijspel in 3 bedrijven naar het Fransch.

De Heer LAFONT, eerste Violist van Z. M. den Koning der Nederlanden, en vroeger van Z. M. den Keizer van Rusland, van het Legioen van Eer, zal de eer hebben op ... Maart aanstaande, in de Zaal van den Heer ... te geven ... ten half zeven uren, de gevolgende

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT.

Eerste Afdeeling.

1. Ouverture met vol orchest.
2. Viool-Concert, gecomponeerd en uitgevoerd door den heer *Lafont*.
3. Air (te zingen door een Liefhebber.)
4. Groote fantasie van verschillende ... uit de Opera *Lodoiska* van *Kreutzer*, door de compositie van en uitgevoerd door den Heer *Lafont*.

Tweede Afdeeling.

1. Ouverture met vol orchest.
2. *Les Scènes* romantiques, gecomponeerd en gezongen door den heer *Lafont*.
3. *Le soupir*, romance, gecomponeerd en gezongen door den heer *Lafont*.
4. Fragments choisis ... Groote fantasie ... op verschillende thêmas van ... Opera, de *Muette de Portici*, als *Adieu donc ma chaumière Napolitaine*, *le Tonnerre*, enz. gecomponeerd en uitgevoerd door den heer *Lafont*.

De Heer LAFONT zal niet meer dan een Concert geven, waarin Heeren Liefhebbers hem gaarne willen behulpzaam zijn.

En waarvoor de toegang-kaarten zijn te bekomen, tegen *f* 1,50 Cents, bij den Concierge aan de Schouwburg-zaal en aan het Hotel de KROON (Rouchstraat), waar tevens ook te bekomen zijn alle Romances, welke de Heer *Lafont* de eer zal hebben het geëerd publiek voor te dragen.

PUBLIEKE VERKOOPING

van

RIJPAARDEN.

P. VAN WIGHT, Notaris te *Rosendaal*, zal publiek presenteren te verkoopen op Maandag den 5den Maart 1832, des middags ten 12 uren, in het Logement *de Kroon*, aan den Postmeester KUIJPERS te *Rosendaal*, ten gewonelijk geld.

Vier gedresseerde extra RIJPAARDEN, waaronder twee bruine kortstaart MERRIE PAARDEN van 6 en 8 jaren oud, toebehoorende aan den Wel Edele Gestrengen Heer ANTHING, Luitenant-Kolonel bij de afdeeling Granadiers.

Twee beste RIJZADELS met toebehooren.
Twee dito HOOFDSTELLEN met toebehooren.
Twee PISTOOL HOLSTERS.

De gedagte daartoe hebbende komen ten dage, ure en plaatse voorschreven.

ZEGT HET VOORT.

** Den ondergeteekende PIETER SOETHOUDT,
* Rentenier, wonende te *Bergen-op-Zoom*, waarschuwt een ieder van op zijn naam aan niemand, aan wie en onder welk voorwendsel het ook zij, eenige Goederen te leveren, anders dan tegen kontante betaling, of een schriftelijk bewijs, door hem afgegeven; verklarende, dat geene andere Schulden door hem zullen erkend, noch betaald worden.

Bergen-op-Zoom, 15. Februarij 1832.
PIETER SOETHOUDT.

De Ondernemers der STOOMBOOTEN tusschen de steden *ROTTERDAM* en *DORDRECHT*, geven bij deze kennis aan het geëerde Publiek, dat de Stoomboot *de Koning der Nederlanden*, expresselijk voor dit Veer gebouwd, heden wederom in dienst gebragt is, en dezelve zoodanig is verbeterd, dat er voor gemak, snelheid en vlot gaan weinig meer te wenschen overig is; waarom de Ondernemers zich in de gunst van het geëerde Publiek aanbevelen.

Dordrecht, den 23. Februarij 1832.

** Bij J. P. STERK, Boekhandelaar te *Breda*, is van de pers gekomen:

I. DE CKER TACTIEK DER DRIE WAPENEN, Infanterie, Cavalerie en Artillerie, op zich zelven en verbonden, in den geest der Nieuwere Krijgsvoering. Uit het ... der ... Inteekening *f* 4,50, ... deel is ter perse en zal spoedig volgen.

II. BIJDRAGEN TOT DE KENNIS DER ARTILLERIE, voor de verschillende wapenen, door P. H. VAN DER MEULEN; met 4 platen. *f* 3,80.

III. UITTREKSEL UIT HET REGLEMENT OP DE EXERCITIEN DER ARTILLERIE, betrekkelijk de bediening van het Bitterij- en Worpgeschut, gevolgd van de bepalingen wegens de behandeling van den Sabel bij de Artillerie te voet. 5e Cents.

IV. DE CHRISTELIJKE BANIER, een Godsdienstig Opwekkingsblaadje voor onze Krijgslieden, no. 1 en 2, prijs 3 Cents het stuk, de 5e *f* 1,00 en voor de 10e *f* 1,80.

V. REDEVOERINGEN der Heiligen Oudvaders CHRYSOSTOMUS, uit het Grieksch overgebragt door Mr. WILLEM BILDERDIJK, In carton *f* 2,50.

VI. TIJDSCHRIFT ter bevordering der Physiologische Geneeskunde. 5e deel 1e stuk.

VII. RODOLPH WILLEMSEN'S volledige Hoogduitsche SPRAAKKUNST, ten dienste der Jeugd. *f* 3,00.

VIII. VADERLANDSCHE GEZANGEN, door JAN J. F. WAP, Koninklijke Milit. Akad. Leeraar. *f* 1,50. Opgedragen aan den Heere Opperbevelhebber der Vesting Breda.

Bovenstaande werken worden niet in Commissie verzonden.

Alom is verzonden een BERIGT van INTEEKENING op een Geschiedkundig Tafereel van de oorzaken, aard en gevolgen der Opstands in België, benevens een naauwkeurig verslag des Tiendaagschen Veldtogts, in 4 stukken, 8e boekformaat, prijs van Inteekening 50 Cts. Voor den 15den April zal het 1e en 2e stuk afgeleverd worden.

Een MEDEBELANGHEBBENDE ... op het welgelijkend ... van den Weled. Geest. Heer C. C. BAPE, Chirurgijn-Majoor, Eerstaanwezend Officier van Gezondheid binnen de Vesting Breda, op steen getekend door den Heere 1e Luit. VANDENENDE der 17e afdeeling, met een bijschrift van den Koninkl. Milit. Akademie Leeraar JAN J. F. WAP, prijs *f* 1,00, op Chineesch papier *f* 1,50.

Te Breda, bij BROESE & Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.